Gemeente Heerde

Actieve raadsinformatie

Registratienummer 2026-ARI059

Datum: 22 juli 2026
Van collegelid: O.G. Prinsen
Aan: Raads- en commissieleden
Onderwerp: Inwonerparticipatie: voortgang en resultaten nulmeting samenwerkenaanheerde

Aanleiding

Gemeente Heerde is al enige tijd bezig om inwonersparticipatie bij de gemeente te organiseren. Met de wettelijke verplichting om een participatieverordening op te stellen in 2027, vormt dit een goede aanleiding om met elkaar kaders te formuleren en rollen voor raad, college en organisatie hierin te beschrijven. Gemeente Heerde pakt dit projectmatig aan. Hierna informeren we u over de stand van zaken.

Terugblik

In september 2025 is de gemeenteraad in een themaraad actief betrokken bij het onderwerp inwonerparticipatie. De raad heeft een beeld gevormd van de huidige praktijk en actief bijgedragen aan de verkenning van de koers voor de toekomst. Raad, college en de interne organisatie delen samen de volgende uitgangspunten:

1. Participatie kent verschillende vormen en stappen, waarbij telkens andere actoren betrokken kunnen zijn.
2. Raad, college en organisatie delen de wens om het ervaren ongemak rond participatieprocessen te verminderen.
3. Proces en inhoud moeten duidelijk van elkaar worden onderscheiden bij participatie.
4. De impact van een onderwerp doet ertoe: hoe zwaarder het onderwerp, hoe intensiever de participatie.
5. De raad wil op twee momenten betrokken zijn bij participatieprocessen:
   - Vooraf, bij de verkenning van de participatieopdracht;
   - Achteraf, bij oplevering en besluitvorming.
6. De ambtelijke organisatie heeft behoefte aan duidelijke richtlijnen, waaronder eisen voor een navolgbaar en zorgvuldig proces.

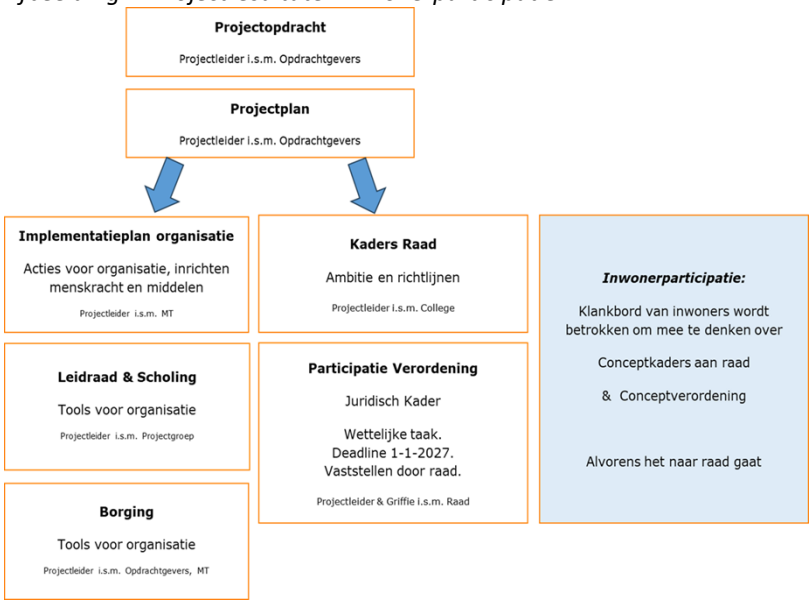
Aanvullend hierop is een werkgroep participatie aan de slag gegaan onder leiding van de burgemeester. Er is een projectleider aangesteld en het project inwonerparticipatie is gestart, waaraan onder leiding van de stuurgroep samen met de projectgroep uitvoering wordt gegeven.

Stand van zaken

Het project inwonerparticipatie is in 2026 gestart met een spoor voor de interne organisatie en een spoor voor de raad. Samen met de raad worden komende periode ambities en richtlijnen voor inwonerparticipatie vastgesteld en vertaald naar een juridisch kader.

Dit sjabloon is bedoeld voor actieve informatieverstrekking aan de raad. Vragen hierover kunnen worden gesteld tijdens de rondvraag van de eerstvolgende commissievergadering, of gevraagd kan worden de memo ter bespreking te agenderen voor een eerstvolgende commissievergadering.

Afbeelding 1. Projectresultaten Inwonerparticipatie

Inwoners betrekken bij kaders en verordening van start
Juist bij een project over inwonerparticipatie is het belangrijk om inwoners zelf te betrekken.
Het betrekken van inwoners heeft drie doelen:

1. Betere besluitvorming: inzicht krijgen in wensen en behoeften;
2. Verrijking van de kaders: relevante kennis en ervaringen ophalen;
3. Meer betrokkenheid: werken aan draagvlak en ambassadeurschap onder inwoners.

De raad is geïnformeerd dat inwoners meedenken over: de conceptkaders voor inwonerparticipatie en de concept-participatieverordening.

Mijlpalen

De raad, college en interne organisatie hebben meerdere stappen gezet:

- ✓ Brede werkgroep participatie heeft eerste contouren geschetst
- ✓ Inventarisatie organisatie wat doen we al
- ✓ Inventarisatie ambities raad & werkgroep, met gedeelde conclusies raad, college en interne organisatie[1]
- ✓ Projectplan & projectleider per maart 2026 met gewenste resultaten
- ✓ Dorpscontactpersoon
- ✓ Stuurgroep & projectgroep gestart
- ✓ Nulmeting inwonerparticipatie (zie alinea hierna)

Nulmeting inwonerbetrokkenheid

Via het burgerparticipatieplatform samenwerkenaanheerde is van 11 mei tot 11 juni 2026 een nulmeting gedaan onder inwoners met als hoofdvraag: *Betrekken we jou voldoende?*. Via het platform, de media, via intranet, de leerlingenraad van de Noordgouw, de appgroep van actieve jongeren, de griffie en via een remindermail aan deelnemers van het burgerparticipatieplatform zijn oproepen gedaan tot deelname. In de bijlage ziet u hiervan de belangrijkste resultaten die ook op samenwerkenaanheerde.nl worden gepresenteerd. Kanttekening hierbij is dat de deelnemers op dit platform voornamelijk bestaan uit betrokken inwoners en dat ze daarmee niet alle inwoners in gemeente Heerde representeren.

[1] Zie: Actieve Raadsinformatie: Inwonerparticipatie stand van zaken werkgroep, Registratienummer 2026-ARI018

Vooruitblik

Op het burgerparticipatieplatform wordt met het presenteren van de resultaten van de nulmeting een oproep gedaan aan inwoners, ondernemers en anderen voor het meedenken over de conceptkaders voor inwonerparticipatie en de concept-participatieverordening.

De planning voor het project inwonerparticipatie ziet er voor komende tijd als volgt uit:

- september 26 In gesprek met nieuwe college
- september/oktober 26 Bijeenkomst inwoners, ondernemers, anderen
- december 26 Kaders voor participatie in de raad
- winter 26/27 Start traject interne organisatie
- voorjaar 27 Participatieverordening in de raad

Uw betrokkenheid

Uiteraard bent u als toehoorder van harte uitgenodigd om bij de bijeenkomst dit najaar met inwoners, ondernemers en anderen aanwezig te zijn.
Op basis van input van de inwoners komen de kaders voor inwonerparticipatie op 30 november in de commissie en 14 december 2026 in de raad, met inspraakmogelijkheden op 23 november. De participatieverordening wordt behandeld in de het eerste kwartaal van 2027. Zodra de participatieverordening wordt vastgesteld kan tegelijkertijd de bestaande inspraakverordening worden ingetrokken. Parallel hieraan wordt gewerkt aan het versterken van aandacht voor participatie binnen de interne organisatie.

Bovenstaande planning is wat we proberen te halen, waarbij zorgvuldigheid gaat boven snelheid.

Bijlagen:

1. Resultaten nulmeting inwonerbetrokkenheid via samenwerkenaanheerde (mei/juni 2026)